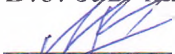

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

кафедра суспільно-гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. зав. кафедри СГН,

 Володимир МИХАЙЛОВ

«30» 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методика викладання у ВНЗ»
для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»
зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» за ОПП Цивільна безпека
(на основі ступеня вищої освіти «Бакалавр»)
Факультет агротехнологій та екології

2021–2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання у ВНЗ» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» за ОПП Цивільна безпека (на основі ступеня вищої освіти «Бакалавр»). Мелітополь: ТДАТУ, 2021. 17 с.

Розробник: старший викладач Людмила ШЛЄІНА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри суспільно-гуманітарних наук протокол від «30» серпня 2021 року № 1

В.о. Зав. кафедри суспільно-гуманітарних наук
_____ Володимир МИХАЙЛОВ

Схвалено методичною комісією ННІ загальноуніверситетської підготовки зі спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітній ступінь «Магістр» (на основі ступеня вищої освіти «Бакалавр»)

Протокол № 1 від «30» 08 2021 року
Голова, доц. _____ Галина ТАРАНЕНКО

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	вибіркова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 263 «Цивільна безпека»	курс	семестр
Загальна кількість годин – 90		1	2
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 1,8 год. самостійна робота – 4,1 год.	Ступінь вищої освіти «Магістр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	14 год.
		Лабораторні	0
		Семінарські	0
		Практичні	14 год.
		Самостійна робота	62 год.
		Форма контролю: диференційований залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування цілісної системи знань про вищу освіту, її методологічні засади, провідні концепції та теорії, про закономірності процесу навчання і виховання студентської молоді, про організаційні основи навчально-виховного процесу вищої школи, а також формування комплексу професійних умінь та навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків, повноважень та функцій науково-педагогічних кадрів закладів вищої аграрної освіти.

Завдання навчальної дисципліни:

- усвідомлення та розуміння закономірностей функціонування системи вищої освіти і її компонентів (навчально-виховний процес, управління в системі вищої освіти, суб'єкти вищої освіти тощо);
- ознайомлення з організаційними засадами (принципами, засобами, методами, формами), інноваційними технологіями навчання, виховання та управління в системі вищої освіти; розуміння дидактичних можливостей та особливостей різноманітних технологій навчання;
- формування умінь і навичок планування, підготовки, організації та практичної реалізації навчально-виховного процесу з урахуванням спеціалізації, а також навчально-методичного забезпечення навчального процесу; здатностей до набуття педагогічної майстерності;
- розвиток педагогічного мислення, педагогічних здібностей, педагогічної творчості;
- формування професійно-значущих якостей, педагогічної моральності, психолого-педагогічної культури здобувачів вищої освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач **повинен знати:**

- законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти;
- структуру вищої освіти в Україні та інших країн;
- принципи державної політики в сфері вищої освіти, типи і специфіку закладів вищої освіти, рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти, стандарти вищої освіти, систему забезпечення якості вищої освіти;
- права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу; специфіку науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи;
- структуру процесу навчання, зміст основних компонентів процесу навчання у ЗВО;
- мету, завдання та принципи вищої освіти;
- зміст навчання у вищій школі та документи, що його визначають (стандарти вищої освіти, навчальний план, навчальна програма тощо);
- організаційні основи діяльності вищої школи та науково-педагогічної діяльності;
- методи навчання, їх класифікацію, правила добору;

- форми здобуття освіти, особливості та форми організації освітнього процесу і практичної підготовки в закладах вищої освіти України;
- особливості, педагогічні та психологічні вимоги до основних форм організації навчання у вищій школі (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття; навчальна та виробнича практика; самостійна та науково-дослідна робота студентів);
- сутність та структуру управління навчальною та практично-професійною діяльністю здобувачів вищої освіти;
- принципи розробки педагогічних технологій освітньо-виховної взаємодії зі здобувачами вищої освіти;
- вимоги до складу і змісту навчально-методичної документації зі спеціальності та дисципліни;
- види і форми контролю у вищому навчальному закладі;
- виховна робота у вищій школі – поняття, мета, зміст, види та форми.

Під час практичних занять та самостійної роботи студенти набувають **вміння та навички:**

- аналізувати та досліджувати актуальні проблеми вищої освіти у національному та глобальному вимірі;
- знаходити, аналізувати та використовувати вимоги державних стандартів, інших документів, що регулюють зміст освіти, а також законодавчо-нормативних актів для вирішення завдань науково-педагогічної діяльності;
- складати робочу програму та силабус дисципліни за фахом;
- планувати навчальні заняття згідно з навчальним планом та програмою дисципліни;
- розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу, розробляти різні форми організації навчання та основні види занять у вищій школі;
- розробляти на основі нормативних документів та методичних рекомендацій навчально-методичне забезпечення дисципліни викладання;
- аналізувати теоретичні та методичні джерела, розробляти план та конспект лекційного заняття;
- складати план та методичні рекомендації для проведення практичного чи лабораторного заняття з певної дисципліни, визначати його методичне забезпечення;
- обирати найбільш ефективні методи та засоби навчання, виховання та розвитку студентства;
- аналізувати, систематизувати, узагальнювати інформаційні джерела з метою ознайомлення з сучасними технологіями і методиками навчання, у тому числі – з модульно-рейтинговою системою організації навчання у ВНЗ України;
- виявляти та аналізувати елементи іновачійності у педагогічному досвіді науково-педагогічних працівників Таврійського державного

агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, інших закладів вищої освіти;

- аналізувати різні види навчальних та позааудиторних форм організації навчання;

- аналізувати систему виховної роботи у закладі вищої освіти, форми та засоби виховання щодо їх відповідності педагогічним та психологічним вимогам, дотримання в них принципів виховання

- аналізувати професіоналізм та педагогічну майстерність науково-педагогічних працівників;

- вивчати власний професійний потенціал як науково-педагогічного працівника та здійснювати самоосвітню роботу з підвищення його рівня;

- передавати думки, знання і почуття виразними мовними засобами;

- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу для її використання в науково-педагогічній роботі;

- виробляти власний професійний імідж.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 1. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Освіта як чинник цивілізаційного поступу та культурного розвитку людства. Сучасні тенденції розвитку освіти. Мета та завдання вищої освіти. Сучасні системи вищої освіти в зарубіжних країнах. Законодавчо-нормативне регулювання вищої освіти та науки в Україні: Закон України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність»; нормативні акти Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерства освіти і науки, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), Статут закладу вищої освіти. Принципи діяльності закладів вищої освіти. Структура вищої освіти в Україні. Розвиток вищої освіти України в умовах глобалізації та інтеграції до європейського освітнього простору. Гуманістична парадигма вищої освіти. Компетентнісний підхід. Студентоцентрований підхід.

Тема 2. ПОНЯТТЯ ПРО ПРОЦЕС НАВЧАННЯ. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Педагогіка вищої школи як наука, основні категорії. Поняття про навчально-виховний процес. Предмет, завдання та основні категорії дидактики вищої освіти. Навчання та викладання. Сутність і методологічні засади навчання. Навчання як процес, його структура. Характеристика основних компонентів процесу навчання. Структура діяльності викладача та студента в процесі навчання. Основні закономірності навчання. Характеристика основних принципів навчання. Функції навчання.

Тема 3. ЗМІСТ ОСВІТИ В ЗВО. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Поняття про види та форми здобуття освіти, освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні. Зміст освіти та його складові (знання, вміння, навички та досвід творчої діяльності, досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу); зміст освіти у вищій школі. Підходи та чинники впливу на його визначення. Вимоги до фахівців з педагогіки вищої школи. Компетенція педагога вищої школи. Матриця професійно-кваліфікаційної моделі педагога вищої школи. Основи стандартизації вищої освіти в Україні. Поняття про стандарти вищої освіти, національну рамку кваліфікацій, рівні вищої освіти. Стандарти як підґрунтя для розробки нормативних документів, що визначають зміст вищої освіти (навчальний план, навчальна програма і підручник вищої школи).

Тема 4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Поняття про методи, прийоми, засоби навчання. Класифікації методів навчання. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльністю. Педагогічна ефективність та критерії вибору методів навчання у закладах вищої освіти. Поняття, функції і види засобів навчання, зв'язок між

ними. Особливості використання технічних засобів у навчальному процесі у вищій школі. Підвищення ефективності навчального процесу у ЗВО шляхом застосування технологій електронного навчання та мультимедійних технологій. Методика використання сучасних технічних засобів навчання. Дидактичні можливості нових ТЗН.

Тема 5. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ У ЗВО. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Поняття про форми організації та системи навчання, види навчальних занять у закладах вищої освіти. Лекція у вищій школі – особливості, види, психолого-педагогічні вимоги та структура. Підготовка та організація лекційних занять. Прийоми активізації процесу сприйняття студентами лекцій.

Семінарські заняття як форма організації навчання, їх особливості. Види, дидактичні та методичні вимоги до проведення семінарських занять. Підготовка та методичне забезпечення семінарських занять.

Практичні та лабораторні заняття як форма взаємозв'язку теорії з практикою. Дидактичні вимоги і методика проведення практичного заняття. Методика підготовки та проведення лабораторного заняття. Навчально-методичне забезпечення практичного та лабораторного заняття.

Практична підготовка студентів у вищій школі, особливості її організації. Мета, зміст та види практики. Програма та база практики. Організація, керівництво та матеріальне забезпечення практики. Умови ефективності практичної підготовки студентів.

Особливості проведення консультацій та індивідуальних занять студентів закладів вищої освіти. Самостійна робота студентів, її сутність та значення, обсяг та умови реалізації. Форми та види, вимоги до організації та контроль за самостійною роботою студентів. Її методичне забезпечення.

Методичне забезпечення навчального процесу. Призначення і склад методичного забезпечення. Вимоги до навчальних і робочих навчальних планів. Вимоги до програм навчальних дисциплін і робочих програм кредитних модулів.

Тема 6. КОНТРОЛЬ ЗА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Сутність, етапи та завдання контролю і оцінювання успішності навчання у ЗВО. Функції та принципи контролю навчальної діяльності студентів. Функції та принципи контролю навчальної діяльності студентів. Методи і форми контролю успішності студентів. Види контролю у вищій школі. Рейтингова оцінка знань студентів, її сутність, форми реалізації і ефективність. Педагогічні вимоги контролю та оцінювання знань студентів. Критерії та норми оцінки знань і вмінь. Критерії якості навчання. Поняття про тестовий контроль: види тестів, технологія створення тестових завдань, вимоги до тестових завдань, переваги і недоліки тестового контролю. Організація і проведення заліків та іспитів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУБ'ЄКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Тема 7. ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ЯК ВЗАЄМОДІЯ. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Характеристика поняття «педагогічна взаємодія». Поняття про суб'єкт-суб'єктну взаємодію та суб'єкти педагогічного процесу. Способи та моделі педагогічної взаємодії. Особливості педагогічної взаємодії у дистанційній формі навчання. Педагогічне спілкування як форма педагогічної взаємодії. Функції, цілі, складові та етапи. Педагогічне спілкування як діалог. Функції, структура та стилі педагогічного спілкування. Культура слухання. Бар'єри у процесі спілкування. Особливості, причини, види та динаміка перебігу конфліктів у педагогічній взаємодії. Шляхи попередження та стратегії розв'язання конфліктних ситуацій. Правила педагогічного спілкування. Педагогічний такт.

Тема 8. СТУДЕНТСТВО ЯК СУБ'ЄКТ НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Загальна психологічна характеристика студентського віку. Вищий навчальний заклад – один із провідних факторів соціалізації особистості студента як фахівця. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі, її види та умови ефективності. Типологічні особливості сучасних студентів та їх врахування в освітньому процесі.

Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності. Пізнавальні процеси як механізми психічного відображення. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності. Професійна спрямованість студентів та її формування. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів. педагогічна взаємодія з ними, врахування культурологічної, особистісно-індивідуальної своєрідності студентів.

Тема 9. НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІВНИКИ ЯК ОРГАНІЗАТОРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Викладач вищого навчального закладу як науково-педагогічний працівник: зміст діяльності, прав та обов'язки. Структура професійної діяльності викладача. Професіоналізм та педагогічна майстерність науково-педагогічних працівників. Індивідуальний стиль, професійний імідж та авторитет викладача. Професійні деформації у педагогічній діяльності. Педагогічна культура викладача ЗВО. Педагогічна майстерність викладача вищої школи: сутність, критерії, структура, рівні та етапи розвитку. Професійні здібності. Поняття про професійну техніку. Спрямованість особистості викладача.

Тема 10. ВИХОВНА РОБОТА КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Поняття про виховну роботу у вищій школі. Сутність процесу виховання: його завдання, етапи та управління ним. Основні закономірності виховання. Основні принципи виховання.

Особливості, функції та завдання куратора академічної групи. Зміст роботи кураторів академічних груп та напрями виховання студентської

молоді (моральне, трудове, економічне, правове, екологічне, естетичне, фізичне тощо).

Психологія студентської групи. Поняття про колектив, його ознаки та динаміка розвитку. Формування студентського колективу, його структура. Психологічні особливості студентського самоврядування

Планування роботи куратора. Загальні методи виховання (методи формування свідомості, методи стимулювання діяльності й поведінки, методи контролю й аналізу ефективності виховання). Форми виховної роботи (масові, групові, індивідуальні).

Тема 11. ПОНЯТТЯ ПРО ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ. [1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Технологічний підхід в освіті. Поняття про технологію навчання як системну категорію. Сутність, рівні та ознаки педагогічної технології. Структура та критерії педагогічних технологій. Класифікація та характеристика основних педагогічних технологій Традиційні та інноваційні технології навчання у сучасній вищій школі. Поняття та ознаки іновачційності в освіті. Інформаційно-комунікаційні технології навчання – мета, завдання та особливості застосування у ВНЗ. Особливості впровадження інтерактивної технології навчання у вищій школі.

Дистанційна освіта у вищій школі. Соціально-економічні потреби в дистанційній освіті. Сутність дистанційного навчання. Мотиви і принципи організації дистанційного навчання. Умови ефективності дистанційного навчання.

Тема 12. УПРАВЛІННЯ ВИЩИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ[1; 2; 3; 4; 6; 10; 20; 24]. Завдання, напрями діяльності і структура вищого навчального закладу. Сутність управління вищим навчальним закладом. Зміст діяльності з управління вищим навчальним закладом. Принципи управління вищим навчальним закладом. Структура управління вищим навчальним закладом. Особливості організації внутрішнього управління ВНЗ. Структурні підрозділи ВНЗ та принципи управління ними. Органи громадського самоврядування у вищих навчальних закладах. Студентське самоврядування.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навч. тижд.	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лек	сем. (пр.)	Л а б.	СР С	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ							
1-2	Лекція 1	Поняття про процес навчання	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Структура процесу навчання	-	2	-	-	5
	Самостійна робота 1-2	Тенденції розвитку вищої освіти. Поняття про процес навчання	-	-	-	10	3
3-4	Лекція 2	Зміст освіти в ЗВО	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Методи навчання у вищій школі	-	2	-	-	5
	Самостійна робота 3-4	Зміст освіти в ЗВО. Методи і засоби навчання у вищій школі	-	-	-	10	4
5-6	Лекція 3	Форми організації процесу навчання та види навчальних занять у ЗВО	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Форми організації процесу навчання та види навчальних занять у ЗВО	-	2	-	-	5
	Самостійна робота 5	Форми організації процесу навчання та види навчальних занять у ЗВО	-	-	-	10	3
7-8	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	2	-
	<i>ПМК 1</i>	<i>Підсумковий контроль за змістовий модуль 1</i>	-	-	-	-	10
Разом за змістовий модуль 1 – 44 год:			6	6		32	35
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУБ'ЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ							
9-10	Лекція 4	Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Педагогічне спілкування як діалог	-	2	-	-	5
	Самостійна робота 6-7	Види контролю у вищій школі. Конфлікти у педагогічній взаємодії.	-	-	-	8	3
11-12	Лекція 5	Педагогічний процес як взаємодія	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Формування студентського колективу	-	2	-	-	5
	Самостійна робота 8-9	Студентство як суб'єкт навчально-професійної та педагогічної діяльності. Науково-педагогічні працівники як організатори	-	-	-	8	3

		педагогічної взаємодії.					
13-14	Лекція 6	Науково-педагогічні працівники як організатори педагогічної взаємодії.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Управління вищим навчальним закладом	-	4	-	-	5
	Самостійна робота 10	Зміст виховної роботи кураторів академічних груп а напрями виховання студентської молоді.	-	-	-	6	2
15	Лекція 7	Поняття про педагогічні технології	2	-	-	-	-
	Самостійна робота 11-12	Поняття та ознаки інноваційності в освіті. Управління вищим навчальним закладом	-	-	-	6	2
16-17	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	2	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2					10
Разом за змістовий модуль 2 – 46 год:			8	8		30	35
Екзамен							30
ВСЬОГО З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ – 90 ГОД.			14	14		62	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Законодавчо-нормативне регулювання вищої освіти та науки в Україні.
2. Рівні та ступені вищої освіти.
3. Структура вищої освіти в Україні.
4. Розвиток вищої освіти України в умовах глобалізації та інтеграції до європейського освітнього простору.
5. Принципи діяльності закладів вищої освіти.
6. Педагогіка вищої школи як наука, основні категорії.
7. Поняття про навчально-виховний процес
8. Предмет, завдання та основні категорії дидактики вищої освіти.
9. Навчання як процес, його структура.
10. Закономірності та принципи навчання у вищій школі
11. Поняття про види та форми здобуття освіти, освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні.
12. Зміст освіти та його складові
13. Поняття про стандарти вищої освіти, національну рамку кваліфікацій, рівні вищої освіти.
14. Методи, прийоми, засоби навчання. Класифікація методів навчання.
15. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.
16. Методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.
17. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльністю.
18. Поняття про форми організації та системи навчання, види навчальних занять у закладах вищої освіти
19. Лекція у вищій школі – особливості, види, психолого-педагогічні вимоги та структура.
20. Семінарські заняття як форма організації навчання, їх особливості, структура та вимоги до організації.
21. Практичні заняття у вищій школі – особливості, види, психолого-педагогічні вимоги та структура.
22. Методика підготовки та проведення лабораторного заняття.
23. Практична підготовка студентів у вищій школі – її особливості та вимоги до організації.
24. Мета, зміст та види практики у вищій школі.
25. Самостійна робота студентів, її сутність та значення, обсяг та умови реалізації.
26. Рейтингова оцінка знань студентів, її сутність, форми реалізації і ефективність.
27. Методи і форми контролю успішності студентів.
28. Педагогічні вимоги контролю та оцінювання знань студентів

29. Сутність, етапи, завдання та функції контролю та оцінювання успішності навчання у ВНЗ
30. Організація і проведення заліків та іспитів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. Характеристика поняття «педагогічна взаємодія».
2. Особливості педагогічної взаємодії у дистанційній формі навчання.
3. Поняття про суб'єкт-суб'єктну взаємодію та суб'єкти педагогічного процесу.
4. Педагогічне спілкування як діалог.
5. Функції, структура та стилі педагогічного спілкування.
6. Шляхи попередження та стратегії розв'язання конфліктних ситуацій.
7. Особливості, причини та динаміка перебігу конфліктів у педагогічній взаємодії.
8. Загальна психологічна характеристика студентського віку
9. Типологічні особливості сучасних студентів та їх врахування в освітньому процесі.
10. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності.
11. Викладач вищого навчального закладу як науково-педагогічний працівник: зміст діяльності, прав та обов'язки.
12. Структура професійної діяльності викладача.
13. Індивідуальний стиль, професійний імідж та авторитет викладача
14. Педагогічна культура викладача ЗВО.
15. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти.
16. Поняття про виховну роботу у вищій школі.
17. Сутність процесу виховання: його завдання, етапи та принципи.
18. Особливості, функції та завдання куратора академічної групи
19. Зміст роботи кураторів академічних груп
20. Напрями виховання студентської молоді
21. Поняття про колектив, його ознаки та динаміка розвитку.
22. Формування студентського колективу, його структура.
23. Загальні методи виховання та форми виховної роботи
24. Сутність, рівні, ознаки та структура педагогічної технології.
25. Класифікація та характеристика основних педагогічних технологій
26. Інформаційно-комунікаційні технології навчання – мета, завдання та особливості застосування у ВНЗ.
27. Поняття та ознаки іновачційності в освіті.
28. Принципи управління вищим навчальним закладом
29. Структура управління вищим навчальним закладом.
30. Органи громадського самоврядування у вищих навчальних закладах.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, ст.25). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
3. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Київ : Либідь, 1998. 560 с.
5. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
6. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін. Київ: Знання, 2007. 495 с.
7. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Практикум : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2008. 336с.
8. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. Київ : Філ-студія, 2006. 320 с.
9. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2006. 352 с.

Допоміжна

10. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульнорейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk702798.pdf>
11. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: теорія, технологія, практика: Монографія. Д.: РВВ ДНУ, 2005. 304 с. URL: <http://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/969>
12. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія : навчальний посібник / В.А. Гладуш, Г.І. Лисенко. Дніпропетровськ, 2014. 416 с. URL: <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
13. Педагогічна майстерність викладача : навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова, Щокіна Н.Б., Вахрушева Т.Ю. Харків : Вид-во НФаУ, 2009. 140 с. URL: https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/1759/1/Book_%D0%9F%D0%9C%D0%92.pdf
14. Калашнікова Л. М., Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків : 2016. 260 с. URL:

- <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1086/3/Калашнікова%20Л.%20М.%20С%20Жерновникова%20О.%20А.%20ГПедагогіка%20вищої%20школи%20у%20схемах%20і%20таблицях%20%20.pdf>
15. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Київ : Знання, 2005. 486 с. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html>
  16. Лутаєва Т. В. Педагогіка та методика викладання у вищій школі : метододичні рекомендації для магістрантів / Т.В. Лутаєва. Харків : НФаУ, 2014. 68 с. URL: https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/16786/1/Педагогіка%20та%20методика%20викладання%20у%20вищій%20школі_метод_реком.pdf
  17. Мачинська Н.І., Стельмах С. С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 180 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/Сучасні-форми-організації-навчального-процесу-у-вищій-школі-1.pdf>
  18. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації / Уклад. В.В.Стинська. Івано-Франківськ, 2016. 65 с. URL: <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/posibnyk.pdf?id=d86bf7ea-2018-41d4-a525-26199e7f2f65>
  19. Немченко С. Г., Лебідь О. В., Голік О. Б. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с. URL: <http://ir.duan.edu.ua/bitstream/123456789/1805/1/ПВШ Лебідь.pdf>
  20. Організація управління навчальним процесом у ВНЗ: навчально-методичний посібник / упорядник Л.М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2016. 160 . URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2295.pdf>
  21. Педагогіка вищої школи: підручник / В.П. Головенкін – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
  22. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи : навч. посіб. для студ. гірн. спец. вищ. навч. закл. М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. Дніпропетровськ : НГУ, 2003. 170 с. URL: https://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_centre/korisniy-arkhiv-sferi-osviti-ngu/2003%20Основи%20педагогіки%20вищої%20школи.pdf
  23. Стрельников В.Ю. Брітченко І. Г. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с. URL: <http://library.kr.ua/elib/strelnikov/posibnyk-Strelnikov.pdf>
  24. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю.

- Херсон, 2011. 608 с.
https://pidru4niki.com/13680808/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli
25. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Київ: Альма-матер; Академвидав, 2014. 456 с. URL: https://pidru4niki.com/70107/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli
26. Шапран О.І. Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с. URL: http://ephsheir.phdpu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/8989898989/3682/%D0%9F%D0%92%D0%A8_2018.pdf
27. Шоробура І.М., Долинський Є.В., Долинська О.О. Менеджмент вищої освіти: навч. посіб. Хмельницький : Заколотний М І., 2015. 256 с. URL: https://pidru4niki.com/86515/menedzhment/menedzhment_vischoyi_osviti

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – URL: www.mon.gov.ua
2. Освітній портал ТДАТУ: офіційний сайт: URL: <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1607>
3. Наукова бібліотека ТДАТУ – м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18.
4. Науково-технічна бібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: URL: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
5. Сайт кафедри суспільно-гуманітарних наук ТДАТУ: офіційний сайт: URL: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/>
6. Центральна міська бібліотека – м. Мелітополь, Площа Перемоги, 1.